

RocaJunyent Informa

Departament Dret Fiscal
5 de novembre de 2021

El Tribunal Constitucional (TC), mitjançant [sentència datada el 26 d'octubre de 2021](#) (en el moment de redactar aquesta Alerta encara no publicada en el BOE, però sí en la pàgina web del citat Tribunal), ha declarat inconstitucionals i nul·les les regles per a determinar l'import a pagar de l'Impost sobre l'Increment de Valor dels Terrenys de Naturalesa Urbana (d'ara endavant, "IIVTNU"). En concret la Sentència ha expulsat de l'ordenament jurídic els articles 107.1, segon paràgraf, 107.2.a) i 107.4 del Text refós de la Llei Reguladora d'Hisendes Locals, aprovat per Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març.

La declaració d'inconstitucionalitat es fonamenta en el fet que el TC considera que els citats articles estableixen la base imposable de l'impost prescindint de la realitat econòmica de l'operació de transmissió i establint un gravamen que incompleix el principi de capacitat econòmica de l'article 31.1 de la Constitució Espanyola.

La conseqüència directa més rellevant d'aquesta Sentència és que, a partir d'aquesta, no resulta possible girar cap nova liquidació d'aquest impost ni exigir el seu pagament, ni tampoc realitzar comprovacions o revisions, fins que s'aprovi una nova normativa que substitueixi l'anterior.

La Sentència estableix limitacions al seu abast:

- ☐ no podran revisar-se basant-se en aquesta Sentència, les liquidacions que hagin estat confirmades per sentència ferma o que hagin esdevingut fermes
- ☐ considera que són situacions consolidades les liquidacions no impugnades en la data de la Sentència així com les autoliquidacions la rectificació de les quals no s'hagués instat abans de la citada data. Sense perjudici que el TC es troba habilitat per a donar a conèixer les seves sentències per mitjans alternatius, és important assenyalar que el nostre ordenament atorga efectes a les sentències del Tribunal Constitucional des del dia de la seva publicació en el BOE.

Donada la inexistència de norma aplicable, el Ministeri d'Hisenda i Funció Pública està elaborant “*un esborrany legal que garantirà la constitucionalitat del tribut, oferirà seguretat jurídica als contribuents i certitud als ajuntaments*”, segons va manifestar mitjançant una [Nota de premsa de 26 d'octubre de 2021](#)

Qüestions controvertides

Moltes són les qüestions controvertides que es plantegen arran d'aquesta sentència, així com de la futura regulació legal. A tall d'exemple, podem assenyalar:

- ☐ Poden exigir els Ajuntaments el pagament de les liquidacions anteriors a la data de la sentència que encara no havien estat ingressades?
- ☐ Resulta possible instar la rectificació d'autoliquidacions anteriors a la data de la sentència (i sol·licitar la devolució de l'ingressat) per un motiu diferent a haver-se dictat aquesta sentència?
- ☐ És possible instar la responsabilitat patrimonial de l'Administració per a rescabalar-se d'haver pagat un tribut inconstitucional i que ara el TC no permet aplicar-li els efectes de la seva sentència?
- ☐ Pot tenir la nova regulació de l'imposat efectes retroactius? Quin seria el seu límit?
- ☐ Cal sol·licitar l'empara dels tribunals i institucions europees per violació del dret a la tutela judicial, crebant del principi de confiança legítima i/o tracte discriminatori?

És necessari valorar cas per cas cada situació per a poder determinar quines actuacions cal dur a terme.